

38 kap. Direkta val

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

- 1 § Kyrkostyrelsen har det övergripande ansvaret för de direkta valen. (SvKB 2003:9)
- 2 § Stiftsstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla direkta val inom stiftet. (SvKB 2003:9)

Valnämnder

- 3 § I varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet ska det finnas en valnämnd med ansvar för valets genomförande.
Valnämnderna ska biträda stiftsstyrelsen och i övrigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen eller i bestämmelser utfärdade av kyrkostyrelsen. (SvKB 2003:9, 2012:14)
- 4 § Ledamöter och ersättare i valnämnden väljs av kyrkofullmäktige till det antal som fullmäktige bestämmer. De väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter valåret. Antalet ledamöter får inte vara mindre än tre.
Om en ändrad lokal struktur innebär att en ny församling som inte ingår i ett pastorat eller ett nytt pastorat bildas och interimisdelegerade har utsetts, ska interimisdelegerade snarast möjligt välja ledamöter till valnämnden och ersättare för dessa. (SvKB 2017:18)
- 5 § För valnämnden tillämpas bestämmelserna om kyrkorådet i 4 kap. 9–18 §§. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Valdag

- 6 § Alla ordinarie direkta kyrkoval i hela landet ska hållas samma dag. Valdag ska vara tredje söndagen i september.
Ordinarie kyrkoval hålls vart fjärde år.
Vid omval ska kyrkostyrelsen efter samråd med stiftsstyrelsen bestämma vilken dag som ska vara valdag. (SvKB 2003:9)

Val vid ändrad struktur

- 7 § Om en ändrad lokal struktur eller ändring i stiftsindelningen ska träda i kraft den 1 januari året efter det år då ordinarie kyrkoval hålls, ska valet avse församlingarna, pastoraten och stiftet enligt den nya lokala strukturen och stiftsindelningen. (SvKB 2017:18)

VALKRETSAR OCH VALKRETSMANDAT

Valkretsar vid val till kyrkofullmäktige

- 8 § Varje församling där kyrkofullmäktige ska väljas och varje pastorat utgör en valkrets. (SvKB 2003:9, 2012:14)
- 9 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)
- 10 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)
- 11 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

12 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

Fasta valkretsmandat och utjämningsmandat vid val till stiftsfullmäktige

13 § Mandaten i stiftsfullmäktige består av fasta valkretsmandat och utjämningsmandat.

Fyra femtedelar av mandaten är fasta valkretsmandat. Om resultatet blir ett decimaltal när antalet fasta valkretsmandat beräknas, ska det rundas av till närmast lägre hela tal. Återstående mandat är utjämningsmandat.

Närmare bestämmelser om hur fasta valkretsmandat och utjämningsmandat fördelas på grundval av valresultatet finns i 72–76 §§. (SvKB 2003:9)

Fördelning av fasta valkretsmandat vid val till stiftsfullmäktige

14 § Stiftsstyrelsen ska senast den 31 mars under valåret besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.

Antalet röstberättigade i stiftet delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet röstberättigade i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet röstberättigade i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får valkretsen ett mandat.

Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning efter de överskott som uppstår vid beräkningen. Om överskottstalen är lika stora i två eller flera valkretsar, ska man genom lottnings avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.

Antalet röstberättigade ska beräknas på uppgifterna i det register som avses i 56 kap. 1 § 1 den 1 oktober året före valåret. (SvKB 2003:9)

15 § En valkrets ska omfatta en eller flera församlingar som inte ingår i ett pastorat och/eller ett eller flera pastorat.

Indelningen i valkretsar ska beslutas av stiftsfullmäktige senast den 1 februari under valåret.

En valkrets ska utformas så att den vid mandatfördelning enligt 14 § kan få minst fem fasta valkretsmandat. Den ska ha en sammanhängande gränslinje. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2015:7)

16 § Upphört att gälla. (SvKB 2015:7)

16 a § Upphört att gälla. (SvKB 2011:6, SvKB 2013:6)

Fasta valkretsmandat och utjämningsmandat vid val till kyrkomötet

17 § De direkta valen till kyrkomötet avser 225 fasta valkretsmandat och 24 utjämningsmandat.

Närmare bestämmelser om hur fasta valkretsmandat och utjämningsmandat fördelas på grundval av valresultatet finns i 72–76 §§. Bestämmelser om de indirekta valen till kyrkomötet finns i 39 kap. (SvKB 2003:9, 2011:7, 2012:7)

Fördelning av fasta valkretsmandat vid val till kyrkomötet

18 § Kyrkostyrelsen ska senast den 31 mars under valåret besluta hur många fasta valkretsmandat som varje valkrets ska ha. Det ska göras på följande sätt.

Antalet röstberättigade i landet delas med antalet fasta valkretsmandat och därefter delas antalet röstberättigade i varje valkrets med det tal som blir resultatet av den beräkningen. Varje gång som antalet röstberättigade i en valkrets är jämnt delbart med detta tal får valkretsen ett fast mandat.

Om inte alla fasta valkretsmandat kan fördelas på detta sätt, får valkretsarna de återstående mandaten i tur och ordning allt efter hur stora överskott som de får vid varje beräkning. Om överskottstalen är lika stora i två eller flera valkretsar, ska man genom lottnings avgöra vilken valkrets som ska få mandatet.

Om en valkrets får mindre än två fasta mandat, ska antalet ändå bestämmas till två. Antalet fasta mandat i övriga kretsar ska då jämkas i motsvarande utsträckning så att det totalt blir 225 fasta valkretsmandat.

Antalet röstberättigade ska beräknas på uppgifterna i det register som avses i 56 kap. 1 § 1 den 1 oktober året före valåret. (SvKB 2003:9)

Valkretsar vid val till kyrkomötet

19 § Varje stift utgör en valkrets.

I valkretsen för Stockholms stift ingår Hovförsamlingen. (SvKB 2003:9)

Inskränkt valbarhet vid val till kyrkomötet

19 a § Vid val till kyrkomötet är valbarheten inskränkt till valkretsen. (SvKB 2007:5)

VALDISTRIKT

20 § Varje församling bildar ett valdistrikt.

Stiftsstyrelsen får dock besluta om indelning av en församling i flera valdistrikt. Ett sådant beslut gäller tills vidare men upphör att gälla vid ändring i församlingsindelningen eller om stiftsstyrelsen av annat skäl beslutar att upphäva eller ändra indelningen. Före ett sådant beslut ska stiftsstyrelsen samråda med valnämnden.

Beslut om indelning i valdistrikt ska meddelas senast den 1 december året före det år då beslutet ska tillämpas för första gången. Har beslut fattats om en indelningsändring får dock ett beslut om indelning i valdistrikt meddelas senast den 1 februari under valåret. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2011:6)

REGISTRERING AV GRUPPBETECKNINGAR OCH ANMÄLAN AV KANDIDATER

Registrering av gruppbezeichnungar

21 § En ansökan om registrering för val till kyrkomötet ska ha stöd av minst 300 personer som är röstberättigade vid detta val.

En ansökan om registrering för val till stiftsfullmäktige ska ha stöd av minst 100 personer som har rösträtt i stiftet.

En ansökan om registrering för val till kyrkofullmäktige ska ha stöd av minst 10 personer som har rösträtt vid detta val.

De som stöder en ansökan om registrering ska själva skriva under en förklaring om stödet. De ska i förklaringen också ange sitt personnummer och den församling som de tillhör. (SvKB 2003:9, 2012:14, 2015:6)

21 a § Vid ansökan om registrering av gruppbezeichnung ska nomineringsgruppen anmäla ett ombud. (SvKB 2015:6)

22 § En beteckning som inte registreras för val till kyrkomötet men för val till stiftsfullmäktige i ett stift ska alltid innehålla stiftets namn i nominativ eller genitivform.

En beteckning som registreras bara för val till kyrkofullmäktige ska alltid innehålla församlingens eller pastoratets namn i nominativ- eller genitivform. (SvKB 2003:9, 2012:14, 2015:6)

23 § Kyrkostyrelsen beslutar om registrering av gruppbezeichnung för val till kyrkomötet.

Stiftsstyrelsen beslutar om registrering av gruppbezeichnung för val till stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige.

För att gälla vid ett ordinarie val ska ansökan om registrering ha inkommit senast den 15 april valåret. Vid omval som har beslutats enligt 94 § ska ansökan ha inkommit senast den dag som kyrkostyrelsen beslutar. (SvKB 2003:9, 2011:6, 2012:14, 2015:6)

- 23 a § Sedan kyrkostyrelsen har prövat ansökningar om registrering av gruppbezeichnung för val till kyrkomötet, ska stiftsstyrelsen pröva ansökningar om registrering av gruppbezeichnung för övriga val i följande ordningsföljd:
- val till stiftsfullmäktige
 - val till kyrkofullmäktige. (SvKB 2015:6)
- 24 § En ansökan om registrering av gruppbezeichnung ska avslås om beteckningen
- inte uppfyller kraven i 22 §,
 - kan antas bli förväxlad med en beteckning som redan är registrerad eller som en nomineringsgrupp redan har ansökt om att få registrerad och beteckningarna skulle komma att bli registrerade för samma val, eller
 - med hänsyn till sitt innehåll eller av annan särskild anledning är uppenbart olämplig som gruppbezeichnung. (SvKB 2003:9, 2012:14, 2015:6)
- 25 § Innan kyrkostyrelsen respektive stiftsstyrelsen avslår en ansökan om registrering av gruppbezeichnung ska styrelsen ge den berörda gruppen möjlighet att inom viss tid inkomma med ett meddelande om ändring eller komplettering av sin ansökan. Ett sådant meddelande ska vara skriftligt och undertecknat av det ombud som nomineringsgruppen har anmält.
- Inför ett ordinarie val, ska meddelandet ha inkommit senast den 2 maj. Vid omval som har beslutats enligt 94 § ska meddelandet ha inkommit senast den dag som kyrkostyrelsen beslutar. (SvKB 2003:9, 2011:6, 2015:6)
- 26 § Om en gruppbezeichnung registreras för val till kyrkomötet gäller registreringen också för val till stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige i hela landet.
- Registreras en gruppbezeichnung för val till stiftsfullmäktige, gäller registreringen också för val till kyrkofullmäktige i stiftet.
- Registreras en gruppbezeichnung för val till kyrkofullmäktige gäller registreringen val i den församlingen eller det pastoratet. (SvKB 2003:9, 2012:14, 2015:6)
- 27 § En gruppbezeichnung som har registrerats enligt 26 § gäller tills vidare.
- Gruppbezeichnungens upphör dock att gälla och ska tas bort ur registret om
1. nomineringsgruppen begär det,
 2. nomineringsgruppen inte har anmält kandidater för två ordinarie val i följd till något val,
 3. nomineringsgruppen inte har något ombud, eller
 4. det inte ska ske något val till den församling eller det pastorat som gruppbezeichnungens anger. (SvKB 2003:9; 2004:10, 2011:6, 2012:14, 2015:6)
- 27 a § En ansökan om att ändra en registrerad gruppbezeichnung får göras av nomineringsgruppens ombud. Bestämmelserna i 22–27 §§ ska då tillämpas. (SvKB 2015:6)

Anmälan av kandidater

- 28 § Andra än anmälda kandidater för registrerade nomineringsgrupper är inte valbara.
- Kandidaterna ska skriftligen förklara att de gett nomineringsgruppen tillstånd att anmäla dem.
- Förklaringen ska skickas med anmälan och senast ha inkommit till stiftsstyrelsen den dag en anmälan enligt 29 § tredje stycket eller 30 § andra stycket ska ha inkommit.

En nomineringsgrupp får inte anmäla mer än en lista på kandidater i varje valkrets till respektive val. (SvKB 2003:9, 2015:6)

28 a § En anmälan av en kandidat ska inte beaktas om nomineringsgruppen inte kan visa att den har fått kandidatens tillstånd till att anmäla den. (SvKB 2015:6)

29 § Anmälan av kandidater till samtliga val ska göras hos respektive stiftsstyrelse, vad gäller val till kyrkomötet av kandidaterna i den valkrets som stiftet utgör.

Anmälda kandidater ska registreras hos kyrkostyrelsen.

För att gälla vid ett ordinarie val ska anmälningarna ha inkommit senast den 15 april valåret. Vid omval som har beslutats enligt 94 § ska anmälningarna ha inkommit senast den dag som kyrkostyrelsen beslutar. (SvKB 2003:9, 2011:6)

När för få kandidater har anmälts

30 § Om det totala antalet kandidater i en valkrets som har anmälts den 15 april är lägre än det antal mandat som valet ifråga avser ska stiftsstyrelsen omgående informera de nomineringsgrupper som till följd av registrering av beteckning har möjlighet att anmäla kandidater i valkretsen om detta förhållande.

Stiftsstyrelsen ska samtidigt för valet ifråga förlänga tiden för registrering av grupp-beteckning och anmälan av kandidater i en sådan valkrets till den 15 maj. (SvKB 2003:9, 2011:6)

Grupp- och kandidatförteckning

31 § Stiftsstyrelsen ska senast den 1 juni under valåret fastställa grupp- och kandidatförteckning över de nomineringsgrupper som har registrerat grupp-beteckning och anmält kandidater. Sådana förteckningar ska upprättas för varje slag av val och för varje valkrets inom stiftet.

För valkrets där tiden för registrering av grupp-beteckning och anmälan av kandidater enligt 30 § andra stycket har förlängts till den 15 maj ska stiftsstyrelsen senast den 1 juli under valåret fastställa grupp- och kandidatförteckning.

Kyrkostyrelsen ansvarar för att grupp- och kandidatförteckningarna trycks på papper i samma färger som enligt 34 § gäller för valsedlarna till de olika valen. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:13)

VALSEDLAR

Beställning av valsedlar

32 § Kyrkostyrelsen tillhandahåller på beställning av en nomineringsgrupp de valsedlar som ska användas vid valen.

Blanka valsedlar (valsedlar enligt 34 § med enbart valbeteckning) ska i god tid före valet finnas hos valnämnderna, på samtliga pastorsexpeditioner och stiftskanslier i landet samt på kyrkokansliet. (SvKB 2003:9)

33 § En nomineringsgrupp som vill beställa valsedlar hos kyrkostyrelsen ska betala dessa i förskott, i den mån inte beslut om bidrag har fattats enligt andra stycket.

Beslut att bidrag ska utgå enligt viss enhetlig grund till nomineringsgrupp, som är eller genom valet blir företräd i det organ som valet avser, får fattas

- i fråga om val till kyrkofullmäktige av församlingen eller pastoratet,
- i fråga om val till stiftsfullmäktige av stiftet, och
- i fråga om val till kyrkomötet av detta. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Valsedlars utseende

- 34 § Valsedlarna ska vara tillverkade av samma papper och vara i format 105 x 148 millimeter (A 6). För val till kyrkomötet ska användas gula, för val till stiftsfullmäktige rosa och för val till kyrkofullmäktige vita valsedlar. (SvKB 2003:9, 2012:14)
- 35 § Valsedel ska åsättas gruppbezeichnung.
Valsedel bör också uppta
1. namn på en eller flera kandidater,
 2. beteckning som visar för vilken valkrets sedeln är avsedd (valkretsbezeichnung), och
 3. uppgift om det val för vilket sedeln gäller (valbezeichnung).
- Varje kandidat ska anges på sådant sätt att det klart framgår vem som avses. Därför bör någon form av identifieringsuppgift sättas ut vid kandidatens namn.
- Upptar en valsedel flera namn, ska de upptas i en följd under varandra och förses med nummer som visar ordningen mellan dem.
- Namnen gäller själva valet samt, i den mån de ej därvid tas i anspråk, val av ersättare där sådana ska utses genom valet.
- Om en valsedel innehåller kandidatnamn ska det på valsedeln finnas ett markerat utrymme intill varje namn där väljarna kan lämna en särskild personröst genom en markering. (SvKB 2003:9)
- 36 § Om det förutom gruppbezeichnung har skrivits kandidatnamn på en blank valsedel, ska väljaren anses ha lämnat en särskild personröst för vart och ett av de tre första kandidatnamnen. (SvKB 2003:9, 2008:5)

RÖSTLÄNGDER OCH RÖSTKORT

- 37 § Kyrkostyrelsen ska upprätta en röstlängd för varje valdistrikt, upptagande dem som har rösträtt vid valen. Uppgifterna i det register som avses i 56 kap. 1 § 1 30 dagar före den ordinarie valdagen ska ligga till grund för uppgifterna i röstlängderna. (SvKB 2003:9, 2011:6, 2015:6)
- 38 § För var och en som finns i en röstlängd ska kyrkostyrelsen upprätta ett röstkort. För val som hålls samtidigt ska det upprättas ett gemensamt röstkort. För väljare som inte har någon känd adress ska det upprättas röstkort bara om de begär det.
- Ett röstkort ska innehålla uppgift om
1. väljarens namn och nummer i röstlängden, och
 2. vilka val som väljaren får delta i.
- Röstkortet bör också innehålla annan information om valet. (SvKB 2003:9)
- 39 § Röstkorten ska tillsammans med av kyrkostyrelsen sammanställda upplysningar om valet skickas ut så snart som möjligt och inte senare än att de kan beräknas vara väljarna till handa senast 18 dagar före valdagen. (SvKB 2003:9)
- 40 § Väljare som har förlorat sitt röstkort eller inte har fått något röstkort ska på begäran få ett dubblettröstkort. (SvKB 2003:9; 2007:5)
- 41 § Den som anser sig berörd av felaktig uppgift i röstlängden ska senast tisdagen andra veckan före den ordinarie valdagen skriftligen hos kyrkostyrelsen begära att uppgiften rättas. Detta gäller också den som anser sig vara felaktigt utelämnad ur röstlängden.
- Det som har hänt senare än 30 dagar före den ordinarie valdagen får inte ligga till grund för rättelse enligt denna paragraf.

Frågor om rättelse enligt första stycket prövas av kyrkostyrelsen. Kyrkostyrelsen får också på eget initiativ besluta om sådan rättelse av röstlängd som innebär att den som på felaktiga grunder inte har tagits upp i en röstlängd tas upp där. (SvKB 2003:9, 2007:5, 2011:6, 2015:6)

- 41 a § När samtliga beslut om rättelser har förts in i en röstlängd, ska den så snart som möjligt sändas till valnämnden för valdistriktet.

Har ett beslut om rättelse inte hunnit föras in i röstlängden innan den sänts till valnämnden får kyrkostyrelsen uppdra åt valnämnden att ombesörja att rättelsen förs in. (SvKB 2003:9, 2015:6)

KUVERT

- 42 § För val ska det finnas valkuvert och kuvert för brevröstning samt de övriga kuvert som kyrkostyrelsen beslutar.

De kuvert som ska användas vid val hålls till handa bara genom kyrkostyrelsen. De ska i god tid före valet finnas hos valnämnderna, på samtliga pastorsexpeditioner eller motsvarande och stiftskanslier i landet samt på kyrkokansliet. (SvKB 2003:9)

- 43 § Valkuvert skall vara utformade på ett sådant sätt att färgen på den valsedel som väljaren lagt i kuvertet kan ses utan att valhemligheten avslöjas. (SvKB 2003:9)

RÖSTNING

- 44 § All röstmottagning ska vara offentlig. (SvKB 2003:9)

- 45 § Väljarnas valhemlighet ska skyddas. På varje *röstmottagningsställe* ska det finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert. (SvKB 2016:3)

- 46 § För att avge sin röst ska väljarna för varje slag av val de vill delta i
1. ta en valsedel,
 2. lägga in valsedeln i ett valkuvert utan att vika den, och
 3. försluta valkuvertet.

Väljare som vill lämna särskilda personröster ska på valsedeln markera detta i det särskilda utrymme för personröst som finns vid de kandidater som de helst vill se valda. I varje val får högst tre kandidater ges en särskild personröst.

Om det förutom gruppbezeichnung har skrivits kandidatnamn på en blank valsedel, ska väljaren anses ha lämnat en särskild personröst för vart och ett av de tre första kandidatnamnen.

Väljare som på grund av ett fysiskt funktionshinder inte kan göra i ordning eller lämna sin röst på föreskrivet sätt får anlita någon som hjälper dem vid röstningen. (SvKB 2003:9; 2007:5)

- 47 § Väljare bör vid röstning i vallokalen ha med sig sitt röstkort. De som inte har detta och som inte är kända för valförrättarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.

För att få rösta i en röstningslokal ska väljaren ha ett röstkort. Detta ska lämnas till röstmottagaren.

Den som vill brevrösta enligt 54 § ska lämna sitt röstkort tillsammans med valkuverten. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2015:6)

Var och när röstning äger rum

- 48 § Röstning äger rum på röstmottagningsställen.

För varje valdistrikt ska det finnas en vallokal.

På valdagen röstar väljarna i första hand i vallokalen för det valdistrikt där de finns upptagna i röstlängden. De kan också före eller under valdagen rösta i röstningslokaler, när sådana har anordnats. Väljare får även brevrösta enligt bestämmelserna i 54–57 §§.

Under den period röstning får ske enligt 49 § ska minst en röstningslokal finnas i varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet enligt den lokala struktur som gäller den 1 januari året efter valåret.

Vid omval ska kyrkostyrelsen bestämma om det i den valkrets som valet gäller ska finnas röstningslokaler enligt fjärde stycket.

Väljare som brevröstar eller röstar i en röstningslokal ska rösta samtidigt i alla de val som de vill delta i. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:14, 2015:6, 2017:18)

- 49 § Väljare får vid ordinarie kyrkoval rösta i en röstningslokal från och med den trettonde dagen före valdagen till och med valdagen.

Vid omval får väljare rösta i en röstningslokal från och med den dag kyrkostyrelsen bestämmer. (SvKB 2015:6)

Beslut om röstmottagningsställen

- 50 § Valnämnden ska besluta vilken lokal som ska vara vallokal för vart och ett valdistrikt. En vallokal kan vara gemensam för två eller flera distrikt.

Valnämnden ska besluta vilken lokal i församlingen eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet som ska vara röstningslokal före och under valdagen.

Valnämnden får besluta att fler röstningslokaler ska anordnas före och under valdagen. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:14, 2015:6)

Öppethållande av röstmottagningsställen

- 51 § En vallokal ska alltid hållas öppen för röstning mellan klockan 18.00 och 20.00. Den ska därutöver även hållas öppen minst fyra timmar mellan klockan 09.00 och 18.00. Den ska hållas stängd under tiden för församlingens huvudgudstjänst. Röstmottagningen avslutas klockan 20.00.

Valnämnden ska besluta vilka öppettider som i övrigt ska gälla för vallokalerna inom dess område.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall besluta att en vallokal ska vara öppen kortare tid än som anges i första stycket andra meningen om den bedömer att väljarna ändå får tillräckligt bra möjligheter att rösta.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall också besluta om undantag från första stycket, tredje meningen. (SvKB 2015:6)

- 51 a § En röstningslokal ska alltid hållas öppen för röstning under minst två sammanhängande timmar.

I varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet ska en av de röstningslokaler som har anordnats vara öppen varje vardag och valdagen under den period som anges i 49 §. Denna lokal ska under samma period, utöver vad som anges i första stycket, även hålla öppet minst en dag vardera veckan mellan klockan 17.00 och 20.00.

Valnämnden ska besluta vilka öppettider som i övrigt ska gälla för röstningslokalerna inom dess område.

Röstmottagningen i en röstningslokal under valdagen ska avslutas i sådan tid att valsedlar som ska ingå i den preliminära sammanräkningen i ett valdistrikt inom den egna valnämndens ansvarsområde kan lämnas i rätt vallokal före klockan 20.00.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall besluta om undantag från första och andra styckena. (SvKB 2015:6)

Valnämndens samrådsskyldighet

51 b § Innan valnämnden fattar beslut enligt 50–51 a §§ ska samråd ske med kyrkoherden. (SvKB 2015:6)

Grupp- och kandidatförteckningar samt blanka valsedlar

52 § I en vallokal ska det finnas grupp- och kandidatförteckningar enligt 31 § för de valkretsar som valdistriktet hör till. Där ska också finnas blanka valsedlar för vart och ett av valen.

Sådana förteckningar och valsedlar ska också finnas i röstningslokaler.

I en röstningslokal ska det också vara möjligt för väljare att ta del av grupp- och kandidatförteckningarna för den valkrets där väljaren är röstberättigad. Där ska också finnas blanka valsedlar för vart och ett av valen. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2015:6)

Valförrättare och röstmottagare

53 § Valnämnden ska utse valförrättare och röstmottagare. (SvKB 2003:9, SvKB 2015:6)

Brevröstning genom postbefordran

54 § Väljare som vill brev rösta ska för varje slag av val avge sin röst och själv lägga en valsedel i ett valkuvert. Väljaren ska därefter i närvaro av två vittnen lägga de valkuvert som gjorts i ordning i ett ytterkuvert för brev röst och klistra igen detta.

Väljaren ska på ytterkuvertet skriva under en försäkran att kuverten gjorts i ordning på detta sätt. De två vittnena ska där skriftligen intyga att väljaren skrivit under försäkran och att de inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt.

Väljaren ska därefter lägga ytterkuvertet och sitt röstkort i ett omslagskuvert som ska skickas till stiftsstyrelsen. Försändelsen ska ha kommit in till stiftsstyrelsen senast fredagen i veckan före valdagen.

Väljare som befinner sig utomlands får skicka sin brev röst till kyrkostyrelsen. (SvKB 2003:9, 2015:6)

Brevröstning genom bud

55 § Väljare som inte kan komma personligen till något röstmottagningsställe får lämna sin brev röst genom bud.

Den som anlitas som bud ska ha fyllt 18 år. (SvKB 2003:9, 2015:6)

56 § Vid brev röstning genom bud ska bestämmelserna i 54 § första och andra styckena tillämpas.

Budet ska lämna ytterkuvertet för brev röst i väljarens vallokal. Brev rösten får också lämnas i en röstningslokal i den församling som väljaren tillhör eller i det pastorat som församlingen ingår i.

När brev rösten lämnas ska budet anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga att väljaren skrivit under försäkran och att han eller hon inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:14, 2015:6)

Vittne vid brev röstning

57 § Ett vittne vid brev röstning ska ha fyllt 18 år. (SvKB 2003:9, 2011:6)

SAMMANRÄKNING AV RÖSTERNA

Preliminär sammanräkning

58 § Omedelbart efter att röstningen i vallokalen har förklarats avslutad och samtliga valkuvert som ska läggas i valurnan har lagts ner i den ska valförrättarna räkna rösterna. Denna rösträkning är offentlig och ska genomföras utan avbrott. Resultatet av rösträkningen är preliminärt.

Omedelbart efter det att den preliminära rösträkningen i vallokalen har avslutats ska valförrättarna till valnämnden överlämna röstlängden, protokollet, ytterkuvert samt valsedlar i förseglade omslag.

Valnämnden ska se till att samtliga dessa handlingar kommer in. Om någon handling saknas ska den begäras in.

Valnämnden ska därefter omgående vidarebefordra röstlängder och övrigt material till stiftsstyrelsen. (SvKB 2003:9)

Slutlig sammanräkning

59 § Stiftsstyrelsen ska göra den slutliga sammanräkningen av valresultatet.

Kyrkostyrelsen ska på grundval av resultatet av den slutliga sammanräkningen fördela mandaten i kyrkomötet. Stiftsstyrelsen ska bistå kyrkostyrelsen i den utsträckning som det behövs för att den ska kunna utse ledamöter och ersättare.

I fråga om val till stiftsfullmäktige och kyrkofullmäktige ska stiftsstyrelsen fördela mandaten mellan nomineringsgrupperna och för varje valkrets utse ledamöter och ersättare. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Ogiltiga valsedlar

60 § En valsedel är ogiltig om den

- saknar beteckning på nomineringsgrupp eller har mer än en sådan beteckning,
- har en beteckning för någon nomineringsgrupp som inte finns på den av stiftsstyrelsen enligt 31 § fastställda grupp- och kandidatförteckningen för valkretsen, eller
- har kännetecken som uppenbart har gjorts med avsikt.

Finns det mer än en valsedel i ett valkuvert är dessa ogiltiga. Om alla är lika i fråga om beteckning för nomineringsgrupp ska dock en valsedel räknas som giltig. Skiljer sig valsedlarna i ett sådant fall åt i fråga om de särskilda personrösterna, ska någon personröst inte räknas. (SvKB 2003:9; 2007:5)

När personröst inte ska räknas

61 § Någon personröst ska, utöver vad som sägs i 60 § andra stycket, inte räknas om

- kandidaten inte är valbar,
- namnet inte har upptagits för nomineringsgruppen på den av stiftsstyrelsen enligt 31 § fastställda grupp- och kandidatförteckningen för valkretsen,
- det har lämnats mer än tre särskilda personröster,
- det inte framgår vem en personröst avser eller
- en personröst inte har lämnats på det sätt som anges i 46 § andra eller tredje stycket. (SvKB 2003:9; 2007:5)

MANDATFÖRDELNING MELLAN NOMINERINGSGRUPPER, UTSEENDE AV LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Mandatfördelning vid val till kyrkofullmäktige

62 § Mandaten ska fördelas proportionellt mellan nomineringsgrupperna på grundval av valresultatet.

Fördelningen görs genom att jämförelsetal beräknas för nomineringsgrupperna. Den nomineringsgrupp som vid varje beräkning får det största jämförelsetalet ska tilldelas ett mandat.

Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas. (SvKB 2003:9, 2012:14)

63 § Om en nomineringsgrupp vid fördelningen har tilldelats platser så många gånger som motsvarar antalet kandidater för nomineringsgruppen på grupp- och kandidatförteckningen ska vid val till kyrkofullmäktige plats som nomineringsgruppen skulle ha tilldelats vid den fortsatta fördelningen vara obesatt under mandatperioden. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Hur ledamöter utses vid val till kyrkofullmäktige

64 § För varje mandat som en nomineringsgrupp har fått ska utses en ledamot på grundval av ordningen mellan kandidaterna.

I första hand ska denna ordning bestämmas på grundval av storleken på varje kandidats personliga röstetal enligt 87 §. Personligt röstetal ska fastställas bara för en kandidat som fått särskilda personröster till ett antal motsvarande minst 5 procent av nomineringsgruppens röstetal, dock lägst 20 röster.

Får flera kandidater lika stora personliga röstetal ska lotten avgöra vem som ska ha företräde.

Kan inte tillräckligt stort antal ledamöter utses med tillämpning av personligt röstetal utses övriga ledamöter för nomineringsgruppen på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen i valkretsen. (SvKB 2003:9; 2004:6, 2012:14)

65 § Kandidater som har fått mandat för mer än en nomineringsgrupp ska tillträda det mandat för vilket deras personliga röstetal är störst i förhållande till antalet röster för nomineringsgruppen. Har kandidaterna inte tagit plats i ordningen på grundval av sina personliga röstetal, ska de tillträda mandatet för den nomineringsgrupp som har högst röstetal.

Det mandat som kandidaten inte tillträder ska tillfalla den som skulle komma först i ordningen enligt 66 §. Vid denna beräkning ska man bortse från den som redan valts till ledamot. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Hur ersättare utses vid val till kyrkofullmäktige

66 § Ersättare utses i första hand på grundval av ordningen mellan kandidaterna som framkommer vid beräkningen av deras personliga röstetal enligt 87 §.

I andra hand utses ersättare på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen.

I båda fallen bortses från den som redan valts till ledamot.

Kan inte ersättare utses på det sätt som här anges utses inte någon ersättare. (SvKB 2003:9, 2012:14)

67 § Upphört att gälla. (SvKB 2012:14)

68 § Upphört att gälla. (SvKB 2008:5, 2011:6, 2013:7)

Hur ersättare inträder i tjänst i kyrkofullmäktige

69 § Ersättarna inträder till tjänstgöring vid förhinder för ledamot som tillhör samma nomineringsgrupp i den ordning de har utsetts enligt 66 §. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Hur ny ledamot utses i kyrkofullmäktige

70 § Avgår en ledamot i kyrkofullmäktige under valperioden ska stiftsstyrelsen på anmälan av kyrkofullmäktiges ordförande utse en ny ledamot. Till ny ledamot ska utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 66 §.

Finns det inte någon som kan utses till ledamot enligt första stycket ska stiftsstyrelsen göra en ny sammanräkning och utse en ny ledamot. Därvid ska den som står närmast i tur att få mandat för nomineringsgruppen utses.

Kan någon ny ledamot inte utses ska mandatet vara obesatt under återstoden av valperioden. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Hur ny ersättare utses i kyrkofullmäktige

71 § Om en ersättare har utsetts till ledamot eller avgått som ersättare av någon annan orsak, ska stiftsstyrelsen på anmälan av kyrkofullmäktiges ordförande utse ytterligare en ersättare. Därvid ska bestämmelserna i 66 § tillämpas. (SvKB 2003:9, 2012:14)

Hur mandaten fördelas vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 72 § De fasta valkretsmandaten ska för varje valkrets fördelas proportionellt mellan nomineringsgrupperna på grundval av valresultatet i valkretsen. Fördelningen görs genom att jämförelsetal beräknas för nomineringsgrupperna. Den nomineringsgrupp som vid varje beräkning får det största jämförelsetalet ska tilldelas ett mandat.

Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas. (SvKB 2003:9)

- 73 § Utjämningsmandaten ska fördelas mellan nomineringsgrupperna så att fördelningen av alla mandat i stiftsfullmäktige blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela stiftet och att fördelningen av alla mandat i kyrkomötet blir proportionell mot nomineringsgruppernas röstetal i hela landet. För att avgöra hur många mandat en nomineringsgrupp ska ha sammanlagt i stiftsfullmäktige för att vara proportionellt representerad i stiftsfullmäktige och sammanlagt i kyrkomötet för att vara proportionellt representerad där ska den jämkade uddatalsmetoden tillämpas på hela stiftet respektive hela landet som en valkrets. Varje nomineringsgrupp ska tilldelas så många utjämningsmandat som behövs för att nomineringsgruppen ska få en representation som svarar mot dess andel av samtliga röster i stiftet respektive landet.

Vid beräkningen ska den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § tillämpas. (SvKB 2003:9)

- 74 § Om en nomineringsgrupp vid fördelningen av de fasta valkretsmandaten har fått fler mandat än vad som behövs för att den ska vara proportionellt representerad enligt 73 §, ska man vid fördelningen av utjämningsmandaten bortse från nomineringsgruppen och de mandat den har fått.

Fördelningen av utjämningsmandat på valkretsar ska göras enligt 86 §. (SvKB 2003:9)

- 75 § Om en nomineringsgrupp i någon valkrets har fått fler mandat än som motsvarar antalet kandidater för nomineringsgruppen på grupp- och kandidatförteckningen gäller följande.

1. Vid val till kyrkomötet ska det överskjutande mandatet vara obesatt.

2. Vid val till stiftsfullmäktige ska det överskjutande mandatet med tillämpning av 86 § flyttas till en annan valkrets. Kan mandatet inte tillsättas på detta sätt ska det vara obesatt under valperioden. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2011:6, 2014:7)

- 76 § Om det blir lika stora tal för flera nomineringsgrupper eller valkretsar vid beräkningarna enligt 72–75 §§, ska lotten avgöra vilken nomineringsgrupp eller vilken valkrets som ska få mandatet. (SvKB 2003:9)

Hur ledamöter utses vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

- 77 § För varje mandat som en nomineringsgrupp har fått ska utses en ledamot på grundval av ordningen mellan kandidaterna.

I första hand ska denna ordning bestämmas på grundval av storleken på varje kandidats personliga röstetal enligt 87 §. Personligt röstetal ska fastställas bara för en kandidat som fått särskilda personröster till ett antal motsvarande minst 5 procent av nomineringsgruppens röstetal i valkretsen. Vid val till stiftsfullmäktige krävs dock lägst 50 röster.

Får flera kandidater lika stora personliga röstetal ska lotten avgöra vem som ska ha företräde.

Kan inte tillräckligt stort antal ledamöter utses med tillämpning av personligt röstetal utses övriga ledamöter för nomineringsgruppen på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen i valkretsen. (SvKB 2003:9; 2007:5)

- 78 § Kandidater som har fått mandat i fler än en valkrets eller för mer än en nomineringsgrupp ska tillträda det mandat för vilket deras personliga röstetal är störst i förhållande till antalet röster för nomineringsgruppen. Har kandidaterna inte tagit plats i ordningen på grundval av sina personliga röstetal, ska de tillträda mandatet i den valkrets där nomineringsgruppens röstetal är högst.

Det mandat som kandidaten inte tillträder ska tillfalla den som skulle komma först i ordningen enligt 79 §. Vid denna beräkning ska man bortse från den som redan valts till ledamot. (SvKB 2003:9, 2005:18)

Gemensamma bestämmelser om hur ersättare utses vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

79 § Ersättare utses i första hand på grundval av ordningen mellan kandidaterna som framkommer vid beräkningen av deras personliga röstetal enligt 87 §.

I andra hand utses ersättare på grundval av den ordning i vilken kandidaterna är uppförda på grupp- och kandidatförteckningen.

I båda fallen bortses från den som redan valts till ledamot.

Kan inte ersättare utses på det sätt som här anges utses inte någon ersättare. (SvKB 2003:9)

Särskilda bestämmelser om hur ersättare utses vid val till stiftsfullmäktige

80 § Om inte den situation som avses i 79 § fjärde stycket råder, ska för varje ledamot i stiftsfullmäktige utses minst en ersättare från samma valkrets.

Om antalet ersättare som har utsetts när varje ledamot har fått en ersättare är mindre än det beslutade antalet ersättare och samma ersättare har utsetts för tre eller flera ledamöter, utses ytterligare en ersättare för var och en av dessa ledamöter.

Om antalet ersättare fortfarande är mindre än det beslutade antalet ersättare och samma ersättare har utsetts för fem eller flera ledamöter, utses genom ytterligare en sammanräkning ersättare för var och en av dessa ledamöter.

Därefter görs på motsvarande sätt successivt ytterligare sammanräkningar för de ledamöter vilkas ersättare har utsetts för sju eller flera ledamöter, nio eller flera ledamöter, och så vidare, så länge antalet ersättare är mindre än det antal som har beslutats. (SvKB 2003:9)

81 § Om det sedan ersättare utsetts enligt 80 § visar sig att det för ledamot eller ledamöter i en nomineringsgrupp som har fått ett eller två mandat utsetts bara en ersättare ska i enlighet med 7 kap. 4 § ytterligare en ersättare utses. I det fall nomineringsgruppen har fått mandat i två valkretsar ska ersättaren utses i första hand för den ledamot som har det största personliga röstetalet och i andra hand för ledamoten i den valkrets där nomineringsgruppens röstetal är högst. (SvKB 2003:9)

Hur ersättare inträder i tjänst i stiftsfullmäktige och kyrkomötet

82 § Ersättarna inträder till tjänstgöring vid förhinder för ledamot tillhörande samma nomineringsgrupp i valkretsen i den ordning de har utsetts enligt 79 §.

Om nomineringsgruppens samtliga ersättare i valkretsen i stiftsfullmäktige är förhindrade att inställa sig till tjänstgöring ska den ersättare inträda som har utsetts för nomineringsgruppen i någon annan valkrets, efter den grund som nyss har sagts. Därvid har den ersättare företräde som har utsetts i den valkrets där nomineringsgruppens röstetal är högst. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2011:6, 2014:7)

Hur ny ledamot utses i stiftsfullmäktige och kyrkomötet

83 § Avgår en ledamot i kyrkomötet under valperioden ska kyrkostyrelsen på anmälan av kyrkomötets ordförande utse en ny ledamot. Till ny ledamot ska utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 82 §. Kan någon ny ledamot inte utses ska mandatet vara obesatt under återstoden av valperioden.

Avgår en ledamot i stiftsfullmäktige under valperioden ska stiftsstyrelsen på anmälan av stiftsfullmäktiges ordförande utse en ny ledamot. Till ny ledamot ska utses den som står i tur att inträda enligt ordningen mellan ersättarna enligt 82 §.

Finns det inte någon som kan utses till ledamot enligt andra stycket ska stiftsstyrelsen göra en ny sammanräkning och utse en ny ledamot. Därvid ska den kandidat som står i tur att få nästa mandat för

nomineringsgruppen utses. Saknas en sådan kandidat på grupp- och kandidatförteckningen ska stiftsstyrelsen med tillämpning av 86 § bestämma en annan valkrets, där nomineringsgruppen deltar i fördelningen av fasta valkretsmandat, och till ny ledamot utse den som där står närmast i tur att få mandat för nomineringsgruppen. Kan någon ny ledamot inte utses ska mandatet vara obesatt under återstoden av valperioden. (SvKB 2003:9)

Hur ny ersättare utses vid val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet

84 § Om en ersättare har utsetts till ledamot eller avgått som ersättare av någon annan orsak, ska stiftsstyrelsen respektive kyrkostyrelsen på anmälan av stiftsfullmäktiges respektive kyrkomötets ordförande utse ytterligare en ersättare. Därvid ska bestämmelserna i 79–81 §§ tillämpas. (SvKB 2003:9)

BERÄKNINGSGRUNDER

Den jämkade uddatalsmetoden

85 § Enligt den jämkade uddatalsmetoden ska jämförelsetal beräknas på följande sätt.

Så länge nomineringsgruppen ännu inte tilldelats något mandat beräknas jämförelsetalet genom att nomineringsgruppens röstetal i valkretsen delas med 1,4. Därefter beräknas jämförelsetalet genom att nomineringsgruppens röstetal delas med det tal som är 1 högre än det dubbla antalet av de mandat som redan har tilldelats nomineringsgruppen i valkretsen, dvs. 3, 5, 7 och så vidare. (SvKB 2003:9)

Fördelningen av utjämningsmandat och överskjutande mandat

86 § Fördelningen av utjämningsmandat enligt 74 § samt fördelning av överskjutande mandat enligt 75 § ska göras på följande sätt.

Av de utjämningsmandat eller överskjutande mandat en nomineringsgrupp har fått tillförs det första den valkrets där nomineringsgruppen efter fördelningen av de fasta valkretsmandaten har större jämförelsetal än i övriga valkretsar. Återstående mandat tillförs ett efter ett den valkrets där nomineringsgruppen för varje gång har störst jämförelsetal vid en fortsatt tillämpning av den jämkade uddatalsmetoden enligt 85 § på nomineringsgruppens röstetal i valkretsarna. I en valkrets där nomineringsgruppen inte har fått något fast valkretsmandat ska dock jämförelsetalet vid tilldelningen av det första mandatet vara lika med nomineringsgruppens röstetal. (SvKB 2003:9)

Personligt röstetal

87 § Ett namns personliga röstetal är lika med antalet personröster som har lämnats för namnet under samma gruppbezeichnung. För namn som fått personröster motsvarande det antal som anges i 64 och 77 §§ fastställs ett personligt röstetal. Det namn som har störst personligt röstetal tar första plats i ordningen och så vidare. (SvKB 2003:9)

ANMÄLAN ATT FÖR FÅ LEDAMÖTER HAR UTSETTS

88 § Om mindre än hälften av det bestämda antalet ledamöter har blivit utsett vid val till kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige, ska stiftsstyrelsen anmäla detta till Svenska kyrkans valprovsnämnd. En sådan anmälan ska också göras om inget val har kunnat genomföras. (SvKB 2003:9, 2012:14)

NÄRMARE BESTÄMMELSER

89 § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om

1. registrering av gruppbezeichnung samt anmälan och registrering av kandidater,
2. grupp- och kandidatförteckningar,
3. röstlängder och röstkort,
4. valsedlar och olika typer av kuvert,
5. tider för röstning på röstmottagningsställen,

6. utrustning och ordning på röstmottagningsställen,
7. hur röstning går till på röstmottagningsställen,
8. hur brevröstning går till,
9. dokumentation av valförrättning och röstmottagning,
10. behandling av inkomna förtidsröster,
11. förfarandet vid preliminär rösträkning i vallokal,
12. förfarandet vid slutlig rösträkning och mandatfördelning,
13. förfarandet när ledamöter och ersättare avgår under mandatperioden, och
14. förfarandet i övrigt i valadministrativa frågor (SvKB 2003:9; 2007:5, 2011:7, 2015:6)

ÖVERKLAGANDE

90 § Ett val enligt detta kapitel får överklagas hos Svenska kyrkans valprovsningsnämnd.

Hos Valprovsningsnämnden får följande beslut överklagas särskilt:

1. stiftsstyrelsens beslut om fördelning av fasta valkretsmandat för val till stiftsfullmäktige enligt 14 §,
2. stiftsfullmäktiges beslut om valkretsindelning för val till stiftsfullmäktige enligt 15 §,
3. Upphört att gälla (SvKB 2015:7)
4. kyrkostyrelsens beslut om fördelning av fasta valkretsmandat för val till kyrkomötet enligt 18 §,
5. stiftsstyrelsens beslut om indelning i valdistrikt enligt 20 §,
6. beslut i ärenden om registrering av gruppbezeichnung,
7. stiftsstyrelsens beslut att fastställa grupp- och kandidatförteckningar enligt 31 §,
8. beslut i ärenden om valsedlar,
9. kyrkostyrelsens beslut om rättelse i röstlängd enligt 41 §, och
10. beslut att utse nya ledamöter eller ersättare.

Andra beslut enligt detta kapitel får överklagas endast i samband med att det val som beslutet gäller överklagas. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:14, 2015:7)

91 § Ett val eller ett beslut får överklagas av den som enligt röstlängden har rösträtt vid valet. I fråga om överklagande av beslut som avses i 90 § andra stycket 1, 2, 4, 5, 6 och 8 ska dock rösträtten i stället avgöras utifrån bestämmelserna i 33 kap. 2 §.

Ett beslut som avses i 90 § andra stycket 7 får endast överklagas av den som finns med på förteckningen och av den som har gjort anmälan av kandidater.

Ett beslut som avses i 90 § andra stycket 9 får endast överklagas av den som beslutet gäller.

Ett beslut som avses i 90 § andra stycket 10 får endast överklagas av den som enligt 33 kap. 2 § skulle ha haft rösträtt om beslutsdagen hade varit valdagen. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:14, 2015:7)

92 § Den som vill överklaga ett val eller ett beslut ska ge in skrivelsen med överklagandet till beslutsinstansen. Den ska ha kommit in till beslutsinstansen

1. i ärende enligt 90 § första stycket: tidigast dagen efter valdagen och senast inom tio dagar efter det att den slutliga röstsammanräkningen avslutades,
2. i ärende enligt 90 § andra stycket 1–5 och 8: senast inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på stiftets anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats,
3. i ärende enligt 90 § andra stycket 6: senast inom en vecka från den dag då det tillkännagavs på stiftets anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats,
4. i ärende enligt 90 § andra stycket 7: senast den 15 juni under valåret för grupp- och kandidatförteckningar som enligt 31 § ska vara fastställda den 1 juni och senast den 15 juli för grupp- och kandidatförteckningar som ska vara fastställda den 1 juli,
5. i ärende enligt 90 § andra stycket 9: senast tisdagen i veckan före valet, och
6. i ärende enligt 90 § andra stycket 10: senast inom tio dagar efter det att sammanräkningen avslutades. (SvKB 2003:9; 2007:5, 2012:14)

- 93 § Valprovsningsnämnden ska vid prövningen av ett överklagande upphäva ett val i den omfattning som det behövs och förordna om omval i den berörda valkretsen om
1. det vid förberedande och genomförande av valet har förekommit en åtgärd som ett kyrkligt organ svarar för som avviker från föreskriven ordning,
 2. någon har hindrat röstningen,
 3. avgivna röster har förvanskats, eller
 4. någon har otillbörligen verkat vid valet på något annat sätt.
- Kan rättelse åstadkommas genom en förnyad sammanräkning eller någon annan sådan mindre ingripande åtgärd, ska nämnden i stället uppdra åt beslutsinstansen att vidta sådan rättelse.
- Rättelse enligt första eller andra stycket ska ske bara om det med fog kan antas att vad som förekommit har inverkat på valutgången.
- Ett omval till stiftsfullmäktige eller kyrkomötet avser endast det antal fasta mandat och utjämningsmandat som tilldelades den berörda valkretsen vid det upphävda valet. (SvKB 2003:9; 2007:5)
- 93 a § Om ett visst beslut inte får överklagas eller om det ska överklagas i särskild ordning, får en omständighet som avses med beslutet inte åberopas vid prövning enligt 93 §. (SvKB 2007:5)
- 94 § Valprovsningsnämnden ska också upphäva ett val och besluta om omval av samtliga ledamöter och ersättare om stiftsstyrelsen har gjort en sådan anmälan som anges i 88 §. (SvKB 2003:9)